

Verslag concept

Commissie Natuur, Landbouw, Water & Milieu

Datum commissievergadering	:	4 december 2017
Commissievoorzitter	:	H.J. de Graaf
Commissiegriffier	:	E. Krijgsman
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 3288 / krijgsmane@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter	H.J. de Graaf
Commissiegriffier	E. Krijgsman
Leden van de Commissie	50PLUS mw. O.A.C. de Meij
	CDA P.J. de Kam, mw. W. Koning-Hoeve
	CU/SGP M.C.A. Klein
	D66 J. Rook (duo), H.W. Struben, mw. C. Weemhoff
	GroenLinks F.J. Kramer, mw. Z. Pels
	ONH B.I.M. Bouberg Wilson (duo)
	PvdA mw. A.A.J. Jellema, N. Papineau Salm
	PvdD A.E. van Liere, mw. L.D. Vermaas
	PVV D.J. van der Sluijs
	SP mw. R. Alberts, mw. J.M.E. de Groot
	VVD mw. A. van Langen, mw. E.A.S. Rommel
CdK en Gedeputeerden	J. Bond, A. Tekin, C. Loggen
Ambtelijke ondersteuning	
Notulist	Money Penny / mw. C.E.L. Smits

Afwezig:

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Vaststellen agenda, het verslag van de vorige vergadering, Strategische Statenagenda NLM, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda
3. Inloophalfuur
4. B-agenda Landbouw en Faunabeheer
- 4a. Landbouw: Notitie duurzame eiwitproductie en -consumptie
5. Rondvraag gedeputeerde Bond en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
6. A-agenda Water
- 6a. Water/Natuur: Voordracht Ecologische maatregelen Markermeer
7. B-agenda Water
- 7a. Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen
8. Rondvraag gedeputeerde Loggen en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
9. A-agenda Milieu
- 9a. Luchtvaart: Voordracht Wijziging luchthavenbesluit Middenmeer
- 9b. Milieu: Voordracht voor zienswijze begrotingswijziging 2018 en Resultaatbestemming 2016 Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek
10. B-agenda Milieu
- 10a. Ruimte/Milieu: Brief van de heer Weidema, Het milieu in de IJmond - Roetuitstoot scheepvaart en industrie
11. Rondvraag gedeputeerde Tekin en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
12. Sluiting

1. Opening en mededelingen

5 De **voorzitter** heet allen welkom bij de eerste commissievergadering van NLWM inclusief de portefeuille Water en Waterrecreatie. Er zijn geen afmeldingen ontvangen.
Gedeputeerde Loggen biedt aan om een informerende bijeenkomst te organiseren over de Markermeerdijken op 15 januari 2018. Dit is een nieuw dossier voor de commissie NLWM. De commissie stemt hierin mee in. Commissieleden kunnen vooraf vragen indienen.
10 Op 23 januari 2018 vindt vanaf 18.30 uur de presentatie van het Rekenkameronderzoek over het Waddenfonds plaats. De locatie is nog niet bekend.
Op 27 maart 2018 vindt de volgende gezamenlijke bijeenkomst van de Statencommissies over het Groene Hart plaats, van 19.30 tot 21.00 uur in Utrecht.
De voorzitter meldt dat de vergadering wordt uitgezonden op beeld en dat hij de spreektijden voor een vergadering van 3,5 uur hanteert.

15 Mevrouw **Jellema** (PvdA) uit haar teleurstelling over het feit dat de bijeenkomst over stilte op 29 november zo kort tevoren werd aangekondigd, zodat een aantal mensen helaas niet aanwezig kon zijn. De **voorzitter** zoekt uit hoe dit komt.

20 **2. Vaststellen agenda, het verslag van de vorige vergadering, Strategische Statenagenda NLM, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda**

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
Het verslag van 19 oktober 2017 wordt met een opmerking van de heer Struben vastgesteld.
25 De Strategische Statenagenda, de moties- en toezeggingenlijsten en de C-agenda worden ongewijzigd vastgesteld. De **voorzitter** geeft aan dat C-agendapunt 15a. primair onder de commissie Mobiliteit en Financiën en gedeputeerde Post valt. De vooraf gestelde technische vragen hierover worden via die lijn beantwoord.

30 **3. Inloophalfuur**

Er zijn geen aanmeldingen voor het inloophalfuur.

4. B-agenda Landbouw en Faunabeheer

4a. Landbouw: Notitie duurzame eiwitproductie en -consumptie

35 De **voorzitter** licht het agendapunt en de voorgestelde besprekingswijze toe. De technische vragen van 50PLUS zijn beantwoord.

EERSTE DISCUSSIERONDE

40 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) dankt GS voor de notitie naar aanleiding van de motie van de PvdD over eiwittransitie. De notitie beschrijft goed hoe noodzakelijk deze transitie is, maar ze vindt het slot met alleen de inzet op de productie van zeewier een anticlimax. Ze vraagt zich af of dit voldoende is om de systeemverandering op gang te brengen. Ze hoopt dat de commissieleden de vereiste transitie onderschrijven en vraagt hen of de notitie hier voldoende handvatten voor biedt.

45 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) dankt de PvdD voor de notitie. Ze denkt dat alleen inzetten op minder vleesconsumptie geen zoden aan de dijk zet. Ze steunt de inzet van de PvdD en vindt dat GS meer kunnen doen dan nu wordt beschreven.

50 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) is het eens met de noodzaak om tot eiwittransitie te komen en weet dat de provincie hierin al op verschillende beleidsterreinen actief is. Hij vraagt zich af of er meer aandacht moet zijn voor het veranderen van eetgewoonten en het stimuleren van vraag naar eiwitvervangers.

55 De heer **Klein** (CU/SGP) dankt de PvdD voor het initiëren en GS voor het produceren van de mooie discussienota. De noodzaak van de transitie wordt goed geschetst, net als de lopende initiatieven en andere mogelijkheden. Noord-Holland kan nog wel een stapje extra zetten. Hij wil leren van de best practices in Gelderland en Brabant, want hij ziet de noodzaak om de transitie verder te versterken.

60 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) dankt de PvdD voor het initiatief en GS voor de notitie, die de urgentie goed weergeeft. De notitie laat zien dat de transitie veel kansen biedt, ook economische. Ze mist echter de provinciale rol als aanjager. De provincie moet vol inzetten op de kansen voor de economie, het landschap en de verdiensten van boeren.

65 Mevrouw **Alberts** (SP) beaamt dat de transitie noodzakelijk is, maar vraagt zich af wat daarvoor nodig is en hoeveel tijd ervoor is. De rol van de overheid hangt af van de beschikbare tijd en varieert van regels maken en geld beschikbaar stellen tot overtuigen en het uitoefenen van dwang. Ze noemt de reclame van de Rabobank "Stel je eens voor dat", met een heel andere insteek dan in het verleden, toen deze bank boeren aanzette tot schaalvergroting.

70 De heer **Van der Sluijs** (PVV) wil dat de burgers zelf bepalen wat ze eten en vindt dat de transitie aan de markt moet worden overgelaten.

75 Mevrouw **Koning** (CDA) leest in de notitie dat de provincie al veel doet aan kennisontwikkeling rond de eiwitteelt. De Greenports zijn bezig met eiwitteelt en verduurzaming van de landbouw. Het CDA vindt niet dat de provincie de taak heeft om de eetgewoonten van de burgers te veranderen. Dit ligt meer op landelijk niveau. De provincie is met de huidige initiatieven op de goede weg. Er is al een transitie gaande.

80 Mevrouw **Jellema** (PvdA) benadrukt dat op alle overheidsniveaus aandacht moet worden besteed aan het produceren van meer duurzame plantaardige eiwitten. Ze weet dat plantaardige eiwitten ook nadelen hebben, onder andere door de opname ervan in het lichaam. Vooral voor ouderen en kinderen zijn dierlijke eiwitten belangrijke bouwstoffen, maar het is duidelijk dat het gebruik van dierlijke eiwitten kan worden teruggedrongen. De provincie kan inzetten op een gedragsverandering in eetpatronen. De transitie moet in kleine stapjes, want er is nog een lange weg te gaan voordat iedereen zich bewust is van de voor- en nadelen.

85 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt welke taak de PvdA ziet voor de provincie in het op gang brengen van een gedragsverandering.

90 Mevrouw **Jellema** (PvdA) antwoordt dat de provincie vaak aan voorlichting doet. Deze taak kan in allerlei beleidsterreinen terugkomen. Een gedragsverandering moet ook van onderop komen.

95 Mevrouw **Weemhoff** (D66) merkt op dat D66 de ecologische footprint wil verlagen op alle terreinen. Deze notitie geeft onvoldoende input voor een debat over keuzes, omdat GS geen doelen, kengetallen en kansen noemen. Mevrouw Weemhoff vraagt zich af welke rol de provincie heeft in de noodzakelijke eiwittransitie. D66 heeft de noodzaak hiervan aangegeven met het indienen van de motie Zeewier.

100 Mevrouw **Van Langen** (VVD) merkt op dat de stijging van vliegbewegingen en dus van vliegtuigmaaltijden de eiwittransitie teniet doet. GS pakken dit dossier breed op in verschillende rollen. Er moeten wel duidelijke keuzes worden gemaakt en er moet een duidelijke doelstelling zijn. De notitie benoemt nu allerlei initiatieven. Ze benadrukt dat een verdienmodel vereist is voor breed draagvlak, omdat de markt het anders onvoldoende oppakt en de provinciale doelstellingen niet worden gehaald.

105 TWEEDE DISCUSSIERONDE

110 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) is blij met de brede steun van de commissie. Er moet inderdaad wel geld verdiend worden. Op het symposium over eiwittransitie in juni zijn daarvoor verschillende ideeën geopperd, waaronder het inrichten van een provinciaal garantiefonds. In veenweidegebied is bijvoorbeeld teelt van azolla en lisdodde mogelijk en zo'n fonds garandeert afname. Ze vraagt of de commissie hiervoor voelt.

115 Mevrouw **Van Langen** (VVD) vindt dit een gesubsidieerd verdienmodel en vraagt zich af of de provincie geld beschikbaar moet stellen voor nichemarkten en kleine doelgroepen.

120 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) merkt op dat dierlijk eiwit sterk wordt gesubsidieerd. De plantaardige eiwitmarkt groeit, dus zou een tijdelijk garantiefonds volstaan. De keten kan zich daarmee bestendigen waarna de subsidie wordt gestopt. Vlees, eieren en zuivel worden nog steeds sterk gesubsidieerd.

120 Mevrouw **Koning** (CDA) meent dat zuivel en vlees niet meer zo sterk worden gesubsidieerd.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) verwijst naar het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid.

- 125 Mevrouw **Koning** (CDA) meent dat er alleen een subsidie per hectare land is en niet op producten.
- Mevrouw **De Meij** (50PLUS) refereert aan de overnamebijdrage voor jonge boeren van de nieuwe minister van Landbouw en stelt voor een deel van deze gelden in dit garantiefonds te laten vloeien.
- 130 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) herhaalt dat een systeemverandering het streven is, met een wijziging in het eetpatroon. De termijn waarop dit bereikt moet zijn, is bepalend voor de inspanningen van de provincie. Dit gaat verder dan de provinciale taak, maar moet ook in de provincie zijn beslag krijgen. Het tijdpad is van belang om de vraag in de markt en de systeemverandering af te stemmen en te bepalen welke inspanning van de overheid nodig is.
- 135 De heer **Klein** (CU/SGP) onderstreept dat goed moet worden gezien wat de rol van de provincie is. Het is niet aan de provincie om burgers voor te schrijven wat ze eten, maar de provincie kan wel beleidskeuzes maken die de beschikbaarheid van andere producten faciliteren. Een garantiefonds is een mooi middel voor een eerlijkere en evenwichtigere beschikbaarheid van verschillende eiwitten.
- 140 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) meent dat er geen vrije keuze in voedsel is, omdat het aanbod van bijvoorbeeld veganistische maaltijden beperkt is. Ze wil dat de provincie niet wacht op een cultuurverandering, maar juist de aanjager is van een breder voedselaanbod. Uit het rapport over de rietoeconomie blijkt dat de overstap naar plantaardige eiwitteelt rendabel is. Ze stelt voor een
- 145 Greenport voor duurzame landbouw op te richten, inclusief natuurinclusieve landbouw, de circulaire economie en eiwittransitie.
- Mevrouw **Alberts** (SP) ziet mogelijkheden om vraag en aanbod te stimuleren en meent dat een garantiefonds alleen bedoeld is voor knelpunten bij de overstap. De kantorentransitie is ook niet
- 150 alleen met geld geregeld. Ze steunt het idee van GroenLinks om een Greenport op te richten om een andere manier van denken aan te jagen en het verdienmodel duidelijk te maken. Daarin ziet zij een rol voor de provincie.
- 155 Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt waarom er een aparte Greenport moet komen, omdat de bestaande Greenports hierop inspelen en het breed oppakken. Nichemarkten kunnen meedraaien zodat interessante ontwikkelingen breed worden overgenomen. In de afgelopen jaren is al veel gedaan.
- 160 Mevrouw **Alberts** (SP) pleit voor "én én". De Greenports veranderen al, maar ze vraagt hoeveel tijd de provincie voor de transitie wil uittrekken. De rol van de provincie hangt daarvan af.
- De heer **Van der Sluijs** (PVV) hoopt niet dat de uitkomst van de discussie afhangt van het aantal PS-leden dat vegetarisch is.
- 165 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) dacht dat de PVV vaak vooruitstrevend was in dierenwelzijn, maar hoort dat op dit dossier niet.
- De heer **Van der Sluijs** (PVV) vindt dat deze discussie losstaat van dierenwelzijn. Het veranderen van het eetpatroon van de bevolking is geen kerntaak van de provincie.
- 170 Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt wat de PVV in het kader van de volksgezondheid vindt van inentingsprogramma's.
- De heer **Van der Sluijs** (PVV) antwoordt dat de provincie daar niet over gaat.
- 175 Mevrouw **Alberts** (SP) merkt op dat de overheid duidelijke keuzes maakt en in het kader van de volksgezondheid ook riolering heeft aangelegd.
- 180 Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt wat het garantiefonds doet met de producten die zijn opgekocht en of GroenLinks wil dat de provincie inzet op de ontwikkeling van veganistische producten.
- 185 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) bedoelde het als voorbeeld, om te illustreren dat niet alle soorten voedsel al verkrijgbaar zijn. De aanjagers van een cultuuromslag hebben vaak het probleem dat er geen alternatieven zijn. De provincie moet alternatieven mogelijk maken.

Mevrouw **Koning** (CDA) herhaalt dat GroenLinks dit soort productontwikkeling mogelijk wil maken.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) wil de eiwittransitie verder brengen, omdat daar waarschijnlijk andere producten uit voortkomen.

190

Mevrouw **Koning** (CDA) meent dat de inzet op een kleinere ecologische footprint alle aspecten moet omvatten, zoals het feit dat grasteelt en niet eiwitteelt het beste is voor het bodemleven. Ze herhaalt dat GS op de goede weg zijn. Als de provincie meer wil doen, moet duidelijk zijn wat de doelen zijn, of een subsidie wordt gezien als staatssteun en wat andere provincies doen.

195

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) weet dat er verschillen zijn in de biodiversiteit van raaigrasvelden en kruidenrijk gras. Bij de technische briefing over veenweidegebieden bleek dat een boer veel meer kan verdienen bij de overgang naar plantaardige eiwitteelt. Ze denkt dat het CDA niet tegen een garantiefonds is voor boeren die meer willen verdienen.

200

Mevrouw **Koning** (CDA) wil dat de leerpunten uit de pilots voor veenweidegebieden moeten worden meegenomen en vindt dat een garantiefonds geen staatssteun mag zijn. De eiwittransitie moet een eigen verdienmodel hebben en duurzaam zijn op de lange termijn, waarbij geen langjarige subsidie nodig is. Het CDA wil niet niets doen, maar heeft vragen bij de oplossingen die worden aangedragen. GS zijn met de huidige initiatieven op de goede weg. Voor het verkleinen van de ecologische footprint is een brede visie nodig. Groningen en Friesland hebben een subsidie voor sojateelt, maar deze is niet gemakkelijk rendabel te maken. De provincie kan een fonds instellen, maar het benodigde bedrag en de resultaten moeten duidelijk zijn.

205

210

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vindt dat het economische aspect te veel aandacht krijgt in de discussie en wil eerst proberen een gedragsverandering op gang te brengen. De provincie kan daaraan bijdragen. Ze herhaalt haar zorg over het verschil in opname tussen dierlijk en plantaardig eiwit.

215

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) ziet in de notitie het voorstel voor de Green Alliance met als uitgangspunt een fiftyfiftyopname en meent dat het probleem dan wegvalt.

220

Mevrouw **Jellema** (PvdA) beaamt dit, maar wil bezien tot hoever de transitie moet gaan omdat er onderzoeken zijn waaruit blijkt dat kwetsbare groepen vlees nodig hebben. Verder vindt ze de transitie een nobel streven waaraan de provincie met vereende krachten moet werken.

225

Mevrouw **Weemhoff** (D66) wil alle voorstellen overwegen die de ecologische footprint verlagen. De pilot in veenweidegebieden omvat daarom nadrukkelijk ook het telen van andere gewassen. Uiteraard moet het gezondheidsaspect meewegen in de beslissingen. Het Rijk heeft twee jaar lang 20 miljoen vrijgegeven voor kringlooplandbouw en D66 wil hierin een extra stapje zetten. In het rijksvaccinatieprogramma zitten vaccins op basis van dierlijke eiwitten. Veel kinderen zijn daar allergisch voor, dus een alternatief met plantaardige eiwitten is een uitdaging. Noord-Holland pretendeert altijd innovatief te zijn.

230

Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt of de innovatie bij inenting en de verandering in eetpatroon op provinciaal niveau aangepakt moeten worden.

Mevrouw **Weemhoff** (D66) wil dit op alle niveaus doen. Het voorbeeld van de SP is mooi om innovatie te omarmen.

235

Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt of D66 vindt dat er een aparte Greenport moet komen, terwijl partners al goed samenwerken in de bestaande structuur.

240

Mevrouw **Weemhoff** (D66) vindt dit nog niet voldoende. De afspraak is om verduurzaming en natuurinclusieve landbouw op te pakken via de Greenports, maar de opgave is daarmee niet afgedekt. Bovendien richten de Greenports nu vooral op tuinbouw.

Mevrouw **Koning** (CDA) refereert aan het brede perspectief op de landbouw dat is geschetst tijdens de bijeenkomst over natuurinclusieve landbouw.

245

Mevrouw **Weemhoff** (D66) pleit juist voor het betrekken van de hele landbouwsector bij het vraagstuk. De nieuwe coalitie heeft geld vrijgemaakt voor kringlooplandbouw. Zij wil dit op een duurzame manier inzetten.

250 Mevrouw **Van Langen** (VVD) meent dat de Greenports het vraagstuk met veehouderij en tuinbouw breed oppakken en dat dit dus het uitgelezen instrument is.

Mevrouw **Weemhoff** (D66) ziet dit op het punt van verduurzaming, maar wil nog een slag maken. Ze verwacht dat die discussie de komende jaren gevoerd wordt.

255 Mevrouw **Van Langen** (VVD) merkt op dat er behoefte en draagvlak moet zijn om een slag te maken. Dit is nu nog een nichemarkt, met duidelijke grenzen.

260 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) leest in de notitie dat de markt ontzettend hard groeit en wil daarin als provincie voorop lopen.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) ziet dat de provincie al veel doet en vindt dat die voorlopersrol goed wordt opgepakt.

REACTIE VAN GS

265 De heer **Bond** (ged.) is blij met de interessante discussie die duidelijk maakt wat er landelijk en in de provincie leeft. GS zoeken de beste rol. De transitie gaat natuurlijk verder dan eiwitproductie. De notitie beschrijft de voorwaarden van het Planbureau voor de Leefomgeving voor het circulaire voedselsysteem, dat veel breder is dan de eiwitdiscussie. Voor de productiekant is er in IPO-verband samenwerking met andere provincies. Zo zijn er Green Protein-clusters, een Innovatieprogramma
270 Agrofood en een Green Deal Soja in Nederland. Noord-Holland is trekker in het landelijke zeewierproject. De kennis wordt uitgewisseld, zodat geen tijd en geld worden verspild en successen gekopieerd kunnen worden. Noord-Holland heeft geen specifiek beleid op eiwitproductie, maar draait wel mee in het landelijke beleid en de IPO-projecten. Economisch gezien biedt zeewier met de vele goede eigenschappen veel kansen. De heer Bond wil in plaats van subsidie liever de
275 consumentenkant van deze groeiemarkt stimuleren. De agrarische ondernemers zullen dan omschakelen omdat er geld te verdienen is.

Er is al een afspraak om onderzoek te doen naar de inzet van plantaardige eiwitten in veenweidegebieden. Dit valt in het Innovatie Programma Veen. Ook via het Programma
280 Investeringsgereed Innovatief MKB Noord-Holland en subsidies als MIT en EFRO zetten GS hierop in. Gedeputeerde benadrukt dat duurzaamheid en verduurzaming de rode draad is in het werk van de Greenports, en zeker niet alleen in de tuinbouw. Hij refereert aan innovaties als teelt op water, zilte teelt en biologische bollen. Met subsidies van provincie, POP3 en EFRO worden die producten op een goede manier ontwikkelt. De provincie faciliteert verder het Living Lab Natuurinclusieve Landbouw. De heer Bond vindt het goed dat Noord-Holland een voortrekkersrol heeft, maar maakt een
285 voorbehoud bij de consumentenbeïnvloeding in de MRA. De SP noemt de Rabobank. De bank is de trekker van MRA Food. De komende week is er een groot congres in Amsterdam en Lelystad om de awareness over de herkomst van eten en de relatie van de MRA en haar achtertuin te versterken. Alle stakeholders en nieuwe projecten zijn daar vertegenwoordigd. Volksgezondheid speelt een heel belangrijke rol in het streven om de inwoners van de MRA twee jaar ouder te laten worden. Hij roept
290 alle commissieleden op naar het Foodcongres te gaan.

Gedeputeerde wil de verwachtingen over hetgeen de provincie kan goed managen. GS sluiten aan op de landelijke activiteiten en de ambities van het nieuwe kabinet. De heer Bond heeft de voorbeelden in IPO-verband al genoemd.

295 Het is jammer dat de PvdD teleurgesteld is, omdat er al veel gebeurt. De vraag is hoe Noord-Holland hier zicht op krijgt, het kan monitoren en de goede rol kan pakken. Gedeputeerde noemt Laag Holland als voorbeeldgebied met veel mogelijkheden. De provincie brengt deze met het Foodcongres meer voor het voetlicht. Dat is een rol van de provincie. Het is nog te vroeg voor een garantiefonds. Eerst moet duidelijk zijn wat de wensen en mogelijkheden zijn, ook voor de ondernemers, om vervolgens de ontbrekende schakel te bepalen. Dat kan geld, een thema of
300 programma, of een gebied zijn. De heer Bond ziet Laag Holland met de huidige problemen als goede optie om die kansen uit te werken, via de Greenport-structuur of als los project vanuit de stuurgroep.

TOT SLOT

305 De **voorzitter** vraagt de PvdD of de aangehouden motie hiermee voldoende is afgedaan.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) wil de mogelijkheid voor een garantiefonds niet te snel afwijzen en vraagt of GS zo'n fonds willen onderzoeken. Boeren hebben zorgen over de keten en willen de eerste stap pas zetten als ze vertrouwen hebben in de afzet van hun producten. Het bundelen en monitoren van alle projecten is een uitdaging die volgens haar goed past in een aparte Greenport.

310

Mevrouw **Weemhoff** (D66) verduidelijkt dat ze niet vindt dat GS onvoldoende doen, maar wil dat de doelstellingen, mogelijkheden en knelpunten in kaart worden gebracht, inclusief de termijn en het aandeel waarop de provincie wil inzetten.

315

De heer **Bond** (ged.) weet niet welke doelstelling D66 SMART-er wil formuleren. GS zoeken hun rol. De afrekenbaarheid en het doel voor over vijf jaar zijn nog niet duidelijk. GS volgen de samenwerking in IPO-verband nauwgezet om interessante projecten te kunnen kopiëren. Beïnvloeding van de consumentenkant is van belang, omdat de consument de macht heeft. De provincie zet daar zeker op in.

320

De vraag naar een garantiefonds komt te vroeg. GS willen vanuit de duurzame kant starten, om op inhoud ondernemers te vinden die interesse hebben, gekoppeld aan inzet op consument en vraag.

325

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) wil de keten op gang brengen door vertrouwen te bieden dat producten kunnen worden afgezet. Ze vraagt GS de mogelijkheid van een fonds te onderzoeken.

330

De heer **Bond** (ged.) wacht de uitkomsten van de IPO-onderzoeken af, omdat dan de ontbrekende schakel bekend is die nodig is om projecten van de grond te krijgen. Als een van de onderzoeken uitwijst dat een garantiefonds kan helpen, zullen GS die suggestie bezien. Hij benadrukt dat GS de transitie als extra kans zien voor de landbouwsector, ook in Noord-Holland.

De **voorzitter** rondt de bespreking van de *Notitie duurzame eiwitproductie en -consumptie af*.

5. Rondvraag gedeputeerde Bond en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

335

De heer **Bond** (ged.) heeft twee mededelingen. Hij verwacht in februari de resultaten van de Agrilaser-winterproef in de winter van 2016 en het zomeronderzoek in de zomer van 2017. De Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade richt zich vooral op beleid over gebiedsgerichte faunaschade, een maatschappelijke optimalisatiesystematiek ter tegemoetkoming van faunaschade en een robuuste ganzenaanpak.

340

Verder meldt hij dat na het incident met de afgeschoten zwanen in Niedorp geen melding is gedaan door de jagers. De betreffende jager heeft inmiddels een waarschuwing gehad van de RUD Noord-Holland Noord. Deze is ook naar de politie verstuurd, die eventueel de jachtakte kan intrekken. Bij een tweede overtreding volgen strafrechtelijke stappen.

345

De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt om een schriftelijke reactie van GS op Kruidenmengsels en saladebuffetten, het rapport van de Dierenbescherming dat op de C-agenda staat.

De heer Bond (ged.) zegt toe deze vraag schriftelijk te beantwoorden.

350

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) vraagt of de gedragscode wel klopt als het buitenlandse werkbezoek van gedeputeerde achteraf moet worden goedgekeurd, gezien C-agendapunt 14 c.

De heer **Bond** (ged.) beaamt dat de goedkeuring vooraf moet worden gevraagd. GS geven toestemming en PS worden geïnformeerd met een verslag. De toestemming is vooraf gevraagd, maar gezien de vergaderplanning van de commissie kon dit stuk niet meer bij de ingekomen stukken voor oktober worden meegezonden.

355

Mevrouw **Weemhoff** (D66) merkt op dat de commissie op 19 oktober geïnformeerd had kunnen worden.

De **voorzitter** herhaalt dat brieven op datum van binnenkomst bij de ingekomen stukken worden opgenomen.

360

Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt of de provincie naar aanleiding van de brief van de NOJG beziet of andere tijden voor ganzenbestrijding gehanteerd moeten worden.

De heer **Bond** (ged.) antwoordt dat de FBE hierover gaat.

6. A-agenda Water

365

6a. Water/Natuur: Voordracht Ecologische maatregelen Markermeer

De **voorzitter** heet de heer Loggen welkom voor zijn eerste optreden als portefeuillehouder Water in de commissie NLWM. Hij licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking. De technische vragen van D66 zijn beantwoord.

370

EERSTE TERMIJN

Mevrouw **Rommel** (VVD) geeft aan dat de voordracht als hamerstuk naar PS kan. Ze vraagt hoe GS omgaan met het gebrek aan draagvlak bij de maatregelen voor de Noord-Hollandse kust, hoe de recreatiemogelijkheden worden vergroot, wat de stand van zaken rond het fonteinkruid is en of de vormgeving wordt uitgewerkt in overleg met de omgeving inclusief de visserij.

375

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt waarom de VVD de koppeling maakt tussen ecologie en recreatie.

380

Mevrouw **Rommel** (VVD) ziet deze koppeling in het rapport.

De heer **Rook** (D66) is positief over het verbeteren van de ecologie in het Markermeer en is blij dat de kansen voor de natuur worden benut. Hij vraagt of er bij de Hoornse Hop nog participatiemogelijkheden zijn voor bewoners. De investering van 1,5 miljoen is afhankelijk van financiering door het Rijk. Hij vraagt of dit een onzekere factor is voor de doorstart.

385

De heer **Papineau Salm** (PvdA) maakt GS complimenten voor de voordracht. Het uitstel heeft geleid tot het sterk project, maar hij meent dat het budgetgestuurd is door de bijdrage van Rijkswaterstaat. Het geld zou ook elders besteed kunnen worden. Hij weet dat er nog wel bestuurlijke belemmeringen zijn bij de versterking van de Markermeerdijken. Het is goed dat Trintelzand er komt, maar de PvdA heeft zorgen over het mogelijk snel verdwijnen van de zandige versterking. De heer Papineau Salm is blij met de uitwisseling voor Iepelaars tussen de Oostvaardersplassen en het Markermeer en pleit voor een tunnel als verbinding bij het IJmeer.

390

395

De heer **De Kam** (CDA) is blij dat er een uitvoerbaar plan gereed is, hoewel het ontbreken van een voorkeursalternatief hem doet twijfelen aan de uitvoerbaarheid ervan. Hij vraagt of gedeputeerde het keuzebuffet met de vier maatregelen kan toelichten en of hierover nog aanvullende besluitvorming nodig is.

400

De heer **Van der Sluijs** (PVV) begrijpt dat de 1,5 miljoen voor luwtemaatregelen bij de Hoornse Hop is doorgeschoven. Hij vraagt of de leerpunten uit de voorgaande periode zijn meegenomen in het voorstel en meldt dat de voordracht als hamerstuk naar PS kan.

405

Mevrouw **De Groot** (SP) steunt de meeste voorgenomen ecologische maatregelen, omdat er meer ruimte voor natuur komt. Ze denkt dat toeristen uit Amsterdam er naartoe zullen komen en vraagt naar de stand van zaken van de vooroevers en de mening van bewoners daarover. De SP is blij met de natuurversterkende maatregelen, maar wacht voor het bepalen van haar standpunt de uitkomsten van eventuele gesprekken met bewoners af.

410

De heer **Kramer** (GroenLinks) vindt dat de provincie bij vrijval van 1,5 miljoen moet bezien welke bestemming de hoogste urgentie heeft. Het is goed om de ecologie van het Markermeer te versterken. Hij vraagt gezien de leerpunten bij de Hoornse Hop hoe GS weten dat het geld hier goed wordt ingezet en het verwachte profijt zal opleveren.

415

De heer **Van Liere** (PvdD) dankt GS voor de goede voordracht en steunt deze. Hij is, vooruitblikkend naar het volgende agendapunt, blij dat GS plannen kunnen maken die goed uitpakken voor de natuur.

420

De heer **Klein** (CU/SGP) meent dat PS met de voordracht geld beschikbaar stellen voor de Noord-Hollandse Kust en het Trintelzand en dat er geen keuzebuffet is. Het is goed om in te zetten op natuur en kust, maar ook hij heeft zorgen over de mate van betrokkenheid van omwonenden. Hij vraagt of GS weten hoe omwonenden de plannen beoordelen, of de kosten van het project Trintelzand hoger kunnen worden dan het nu totaal beschikbare budget en of de impact van het veranderen van het waterpeil is meegenomen.

425

De heer **Bouberg Wilson** (PNH) hoort van gedeputeerde graag een toelichting op de invulling van de burgerparticipatie in dit project. Hij leest dat de kleine projecten in de voordracht niet leiden tot de grote systeemverandering met betrekking tot de gewenste slibgradiënt en vraagt hoe deze dan wordt bereikt en op welke termijn.

430

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) heeft vanuit diverse gemeenten signalen gekregen dat burgers niet positief zijn over de vooroevers en vraagt hoe zij zijn betrokken bij dit proces.

De heer **Loggen** (ged.) dankt de commissie voor de steun voor de voordracht. Het streven is het verbeteren van de status van het Markermeer, met luwtemaatregelen in de Hoornse Hop en een afnemende gradiënt door afname van de waterplantengroei. Uit onderzoek blijkt dat het effect van deze maatregelen heel beperkt was, zeker gezien de kosten die zijn gemaakt en de weerstand in het gebied. Onder het motto "beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald" wordt het project niet doorgezet. De plannen voor het Markermeer moeten bovendien in samenhang met de investeringen in de omliggende natuur- en watergebieden worden gezien, waardoor met meer geld meer kan worden gedaan. Het geldbedrag valt overigens niet vrij, maar is bestemd voor dit project. Gedeputeerde denkt niet dat het plan het maximale effect sorteert, maar het draagt wel bij aan een beter ecologisch systeem. De provincie wil de burgers hierbij betrekken, maar moest eerst zeker weten dat het geld kon worden herbestemd. De heer Loggen is blij met de extra gelden die inmiddels beschikbaar zijn voor maatregelen op Noord-Hollands grondgebied. GS willen de plannen met de omgeving delen, maar dan moet de inhoud wel duidelijk zijn. De maatregelen zijn nodig zowel voor de afname van de slibgradiënt als voor de kwaliteit van de vispaaigronden. De provincie heeft hier goede ervaring mee bij Koopmanspolder. Gedeputeerde kent de weerstand tegen vooroevers en wil deze plannen in goed overleg met de bewoners uitvoeren. Een goede uitleg van doel en belang is noodzakelijk, zodat iedereen zich betrokken voelt bij het proces.

Mevrouw **De Groot** (SP) weet dat lang niet iedereen zich betrokken voelt.

De heer **Loggen** (ged.) maakt een duidelijk onderscheid tussen het provinciale project voor ecologische maatregelen en het project voor de Markermeerdijken van het Hoogheemraadschap en de Alliantie. De provincie is daar niet verantwoordelijk voor, maar stelt goede burgerparticipatie als randvoorwaarde. Gedeputeerde weet dat de zandige oplossing bij Trintelzand versterkt wordt aangelegd, binnen een taakstellend bedrag van 1,5 miljoen. Het Rijk staat aan de lat als dit onvoldoende is. GS proberen zo veel mogelijk maatregelen parallel te laten lopen met de versterking van de Markermeerdijken.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) meent dat er nog bestuurlijke hobbels zijn.

De heer **Loggen** (ged.) erkent dat er nog discussiepunten zijn over de finale uitwerking van de Markermeerdijkenversterking. Men is het bestuurlijk eens over het nut en de noodzaak van de dijkversterking, maar dit geldt niet voor het ruimtebeslag van de gekozen oplossing. Dat is een participatiehobbel. In januari of februari organiseert gedeputeerde een technische briefing over de Markermeerdijken met de Alliantie. De bestuurlijke hobbel bij Durgerdam-Uitdam is genomen.

De heer **Rook** (D66) herhaalt zijn vraag of de toezegging van het Rijk onzeker is.

De heer **Loggen** (ged.) benadrukt dat het Rijk zich heeft gecommitteerd aan de genoemde bedragen.

TWEEDE TERMIJN

De heer **Kramer** (GroenLinks) merkt op dat dit besluit niet ongewijzigd kan worden uitgevoerd als onverhoopt de keuze op een andere aanpak valt. Hij wacht af wat het besluit over de Markermeerdijken zal zijn, maar is akkoord met de ecologische bestemming van de middelen.

De heer **De Kam** (CDA) ziet dat is gekozen voor twee maatregelen, maar wil weten of GS op korte termijn terugkomen bij PS voor financiering van de twee niet gekozen maatregelen.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) steunt de voordracht en is blij dat die niet leidt tot een uitbreiding van de Markerwadden.

Mevrouw **De Groot** (SP) kan instemmen met de voordracht als gedeputeerde toezegt serieus werk te maken van burgerparticipatie, zodat de maatregelen gedragen worden door de bewoners.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) is met de toelichting en de beantwoording akkoord met de voordracht. Deze kan als hamerstuk worden doorgeleid naar PS.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) stemt in met de voordracht.

De heer **Loggen** (ged.) zegt toe in gesprek te gaan met de bewoners en zo te zorgen voor draagvlak.

495 Hij legt uit dat de provincie altijd een aantal projecten op de plank heeft om bij voorkomende meevallers in te zetten. Of GS terugkomen naar PS met de overige maatregelen hangt sterk af van de ontwikkelingen.

Het is duidelijk dat de PvdA deze periode geen geld meer wil besteden aan de Markerwadden. Deze voordracht besteedt geen Noord-Hollands geld aan de Markerwadden.

500

De **voorzitter** concludeert dat de *Voordracht Ecologische maatregelen Markermeer* als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS van 18 december 2017.

7. B-agenda Water

505 **7a. Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen**

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft allereerst het woord aan een inspreker.

INSPRAAK

510 De heer **Bodaar** spreekt in over de situatie in Loosdrecht naar aanleiding van de voorgenomen maatregelen in het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. De presentatie bij de inspraak is als bijlage bij de vergaderstukken gevoegd.

Loosdrecht moet weer levendig en lucratief worden. Daartoe moeten de bestaande sluizen worden gerenoveerd, om de doorstroming in het Rondje Loosdrecht te verbeteren. Hij heeft een alternatief voor het kanaal door natuurgebied Loenderveense Plas.

515

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt wat ecologisch gezien de beste oplossing is. De heer **Bodaar** benadrukt dat de route via de Vuntus tot minimale verstoring leidt.

520 De heer **Kramer** (GroenLinks) vraagt waarom dit voorstel niet is overgenomen door de grote groep betrokken partijen. De heer **Bodaar** legt uit dat er niet is gestemd. Watersportondernemers en natuurorganisaties zijn echter gemakkelijk te overtuigen van zijn plan.

525 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) dankt de heer Bodaar voor zijn herhaalde inspraak en vraagt waarom dit advies niet is overgenomen en wat GS hieraan willen doen. De **voorzitter** verwijst haar voor het antwoord op deze vraag naar de discussie met gedeputeerde.

530 De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt of dit plan ook is ingebracht in besluitvormende vergaderingen van andere bestuursorganen en uit welke partijen de werkgroep van de heer Bodaar bestaat. De heer **Bodaar** legt uit dat er verschillende bewonerswerkgroepen zijn, die niet allen bij eerdere besluitvorming waren aangehaakt. De heer Loggen heeft daarom een extra integratiesessie georganiseerd.

535 De heer **Rook** (D66) vraagt hoe groot de achterban van de heer Bodaar is. De heer **Bodaar** legt uit dat zijn achterban bestaat uit het overgrote deel van de bewoners op Hoornsedijk, de bewonersvereniging BELP en 2.000 toeristen.

540 De heer **Van Liere** (PvdD) dankt de heer Bodaar voor het alternatief voor de dam, maar wil de Vuntus ongemoeid laten. De heer **Bodaar** legt uit dat de verbetering van de sluizen allerlei korte rondjes mogelijk maakt, maar dat de provincie een directe verbinding wenst tussen de Wijde Blik en de Loosdrechtse Plassen. Hij pleit voor het gebruiken van bestaande vaarroutes voor deze verbinding. De heer **Van Liere** (PvdD) ziet ook een route via de Drecht en de Vecht. De heer **Bodaar** herhaalt dat er een extra directe verbinding moet komen en ziet die dan het liefst niet in een kwetsbaar natuurgebied.

545 De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt waarom een ander plan is gekozen als dit zo voor de hand ligt. De heer **Bodaar** snapt dit ook niet. Er is een gebiedsakkoord en een bijbehorend dynamisch uitvoeringsprogramma. De dam staat in dat programma. Hij vindt dat een verbinding niet ten koste mag gaan van natuur en recreatie.

550 De **voorzitter** dankt de inspreker voor zijn bijdrage en geeft het agendapunt in behandeling. Als eerste krijgt de SP het woord voor een toelichting.

TOELICHTING

555 Mevrouw **De Groot** (SP) koppelt de toelichting aan haar bijdrage. De SP heeft gevraagd om behandeling op de B-agenda om het proces goed te laten verlopen en de bewoners nogmaals aan het woord te laten.

Ze heeft veel moeite moeten doen om informatie over het gebiedsakkoord te achterhalen en snapt niet dat de provincie 36 miljoen in de verbetering van de Oostelijke Vechtplassen steekt, maar de Statenleden nauwelijks informeert.

560

De heer **Rook** (D66) refereert aan de technische briefing over dit onderwerp. Hij is blij met agendering op de B-agenda, maar PS is wel geïnformeerd. Er was de mogelijkheid om technische vragen te stellen en het onderwerp is besproken bij het Koersdocument.

565

Mevrouw **De Groot** (SP) heeft het idee dat PS onvoldoende zijn geïnformeerd. De SP vindt het plan grotendeels goed en ziet het alternatief van de heer Bodaar als goede toevoeging. Er komt meer natuur en er is aandacht voor stilte. Mevrouw De Groot heeft wel zorgen over het kanaal en de dijk door de Loenderveense Plas en de andere vaarverbindingen die een grote druk leggen op het Natura 2000-gebied. Ook is onduidelijk of de boeren willen meewerken aan het omzetten van agrarisch gebied in NNN. Deze punten moeten worden meegenomen in de MER. Tot slot vraagt ze of alle gebiedspartijen, inclusief de investeringsmaatschappijen, het gebiedsakkoord willen ondertekenen en of het uitvoeringsprogramma wordt voorgelegd aan PS.

570

EERSTE TERMIJN

575

Mevrouw **Rommel** (VVD) is blij met agendering op de B-agenda, maar vindt dat ze wel voldoende geïnformeerd is. Ze vraagt hoe de stemverhouding in de stuurgroep is en hoe de provincie controle houdt over de grote hoeveelheid geld.

580

De heer **Rook** (D66) is positief over het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Dit proces loopt al jaren en het is fijn dat met het akkoord een mijlpaal is bereikt. Hij ziet enkele risico's. In het antwoord op zijn technische vraag leest hij dat de bestrijding van de exoot cabomba deels door andere partijen wordt betaald. Hij ziet dit niet terug in de stukken. D66 wil over de voortgang en de resultaten van het project en de MER-procedure geïnformeerd worden. Verder hebben gemeenten een belangrijke rol in het uitdragen van de successen. De heer Rook wil weten hoe zij die oppakken. Ook vraagt hij hoe de risico's van het afvangen van het slib zijn afgedekt.

585

590

De heer **Papineau Salm** (PvdA) is blij met agendering van dit dossier. Hij meent dat PS hiervoor bij bespreking van de Kadernota extra geld hebben vrijgemaakt en niet alleen geïnformeerd zouden worden per voortgangsrapportage. Het is knap dat met zoveel partijen een plan is gemaakt. Hij vraagt of de alternatieve route van de heer Bodaar nog kan worden meegenomen. Het akkoord legt een goed accent op natuur en water. De heer Papineau Salm is blij dat de provincie de voortrekkersrol neemt. Hij vraagt hoe een baggereiland schoon kan zijn en of de Ster van Loosdrecht ook onderdeel is van dit gebiedsakkoord.

595

De heer **De Kam** (CDA) meent dat het een goed akkoord moet zijn als zo veel partijen meedoen. Hij vraagt hoe negentien gelijkwaardige partijen het programma gaan uitvoeren en of GS er consequenties aan verbinden als partijen afhaken.

600

De heer **Van der Sluijs** (PVV) vraagt of GS het plan van de heer Bodaar kennen en serieus nemen en wil weten of er voor het gebiedsakkoord een MER wordt opgesteld.

605

De heer **Kramer** (GroenLinks) is blij dat er eindelijk iets gebeurt, maar vraagt zich af of de nieuwe bestuurlijke constellatie dusdanig stabiel is dat de projecten nu wel doorgang kunnen vinden. Hij sluit zich aan bij het betoog van de PvdA. Hij merkt op dat hem niet altijd duidelijk is of een stuk wordt geagendeerd voor de C-agenda. Hij meent dat PS in alle gevallen een notitie ter besluitvorming moeten krijgen als zo'n groot bedrag uit de provinciale middelen aan een project wordt besteed. Het vervolg is dan uitwerking, waarover PS uiteraard graag wordt geïnformeerd.

610

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) meent dat de financiële consequenties van dit gebiedsakkoord in de Kaderbrief en begroting 2018 zijn opgenomen. In dat kader is dit uitvoering.

615

De heer **Kramer** (GroenLinks) vindt van niet, omdat dit betekent dat PS geen plannen meer bespreken als met globale informatie een begrotingsbesluit is genomen. Een besluit over de begroting is altijd onder voorbehoud van verdere uitwerking van de kaders van de plannen. De grens die nu wordt getrokken varieert nogal. Uit de voorliggende documenten hadden GS gemakkelijk een stuk kunnen destilleren ter besluitvorming voor PS. Hij constateert dat PS nu op een groot dossier acteren op inspraak van een burger, terwijl het project zo groot is dat het een PS-besluit vereist.

GroenLinks onderschrijft de meeste maatregelen, maar de heer Kramer wil het liefste dat het besluit op een of andere wijze aan PS wordt voorgelegd zodat een uitspraak over de dam en mogelijke alternatieven kan worden gedaan.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) dankt GS voor het voorliggende plan en sluit zich aan bij het betoog van de PvdA en GroenLinks en de vraag van het CDA of er is nagedacht over de financiële dekking als partijen afhaken. Ze vraagt of gedeputeerde mogelijkheden ziet om bij het uitvoeringsprogramma te spreken over alternatieven.

De heer **Klein** (CU/SGP) is positief over het gebiedsakkoord. Het is niet aan PS om gedetailleerd in te gaan op de inhoud ervan, maar hij wil wel weten wat de status van de dam door de Loenderveense Plas is en hoe GS de suggesties van de bewoners meenemen. Ook vraagt hij of het plan van de heer Bodaar in de MER wordt meegenomen naast de huidige alternatieven.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) kende het alternatief van de heer Bodaar nog niet. Agendering op de B-agenda heeft dus geleid tot een plan dat beter lijkt voor het gebied dan de suggesties die voorlagen. Hij vraagt hoe GS hieraan een plek kunnen geven in het gebiedsakkoord.

De heer **Van Liere** (PvdD) constateert dat GS bij dit agendapunt geen goed plan voor de natuur hebben opgesteld. Hij is tegen doorgaande vaarrouters in de Loenderveense Plas en de Vuntus, maar voelt wel voor investeringen in het "grote" rondje. Hij vraagt GS deze optie mee te nemen in de MER en wil weten waarom de provincie een directe doorgang naar de Loosdrechtse Plassen wenst. PS hebben bij de kaderbrief al over het gebiedsakkoord gesproken. De Oostelijke Vechtplassen zijn aangewezen ter bescherming van ganzen en daarin past volgens de PvdD geen ganzenbestrijding. Verder wijst analyse van bestaand onderzoek uit dat invasieve exoten natuurherstel kunnen bevorderen en het ecosysteem helpen herstellen. De heer Van Liere vraagt of GS hebben uitgesloten dat de cabomba deze rol vervult.

De heer **Loggen** (ged.) benadrukt dat na lang praten nu een goed doorwrocht plan wordt uitgevoerd. Alle partijen zijn verenigd achter gezamenlijke belangen. Bij de keuze daarvan wogen alle belangen even zwaar. De keuze voor de vaarverbinding is bijvoorbeeld uit deze belangenafweging voortgekomen, om een nieuwe verbinding te creëren en de bestaande routes te ontlasten. De bewoners zijn een belangrijke stakeholder, vandaar dat GS een extra integratiesessie hebben georganiseerd om te zorgen dat de bewoners aanhaakten. Gedeputeerde wil hun initiatief meenemen in de verdere uitwerking.

De MER-procedure kan drie uitkomsten hebben: het kan wel, het kan niet of het kan onder voorwaarden. Als het niet kan, gebeurt het niet. Eventuele voorwaarden moeten beoordeeld worden en als het wel kan, moet nogmaals worden overlegd over de meest kansrijke variant. Er is nog geen zicht op de kosten en effecten. De heer Loggen wil alle varianten in dit proces meewegen.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) hoort dat het alternatief onderdeel is van de MER.

De heer **Loggen** (ged.) beaamt dit. Hij benadrukt dat de MER gedaan wordt om de situatie voor de lange termijn te beoordelen.

De heer **Rook** (D66) vraagt of het alternatief van de heer Bodaar wordt meegenomen als derde alternatief in de MER-procedure.

De heer **Loggen** (ged.) beaamt dit nogmaals. Zo kan een complete afweging gemaakt worden door de deskundigen. De keuze voor de variant komt sowieso terug als de financiering geregeld moet worden.

Gedeputeerde houdt de negentien kikkers in de kruiwagen door de energie in het proces te houden. De provincie heeft wel een bestuurlijk voorbehoud op de besluiten omdat deze moeten passen binnen de provinciale doelstellingen.

De boeren zijn aangehaakt doordat LTO meetekent. Het is goed dat zij meepraten over de uitwerking. Gedeputeerde is blij dat alle partijen aan tafel zitten en benadrukt nogmaals dat alle belangen worden afgewogen om de beste keuze te maken. Hij wil ook de inbreng van de bewoners meenemen. Het is duidelijk dat op zo'n groot, ingewikkeld dossier niet iedereen het altijd met elkaar eens is. Hij streeft naar consensus en houdt PS op de hoogte via jaarlijkse updates. De heer Loggen zoekt zelf ook nog naar de beste weg hierin en neemt de kritiek van GroenLinks ter harte.

De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt waar de keuze voor de beste variant terugkomt.

De heer **Loggen** (ged.) verduidelijkt dat als de beste variant bekend is, deze moet worden gefinancierd en aangelegd. Deze beslissing komt in het Provinciaal Meerjarenprogramma Groen (PMG) en wordt voorgelegd aan PS. De uitkomsten van de MER worden sowieso gedeeld. GS willen de vorm daarvan bewust kiezen.

De heer **Rook** (D66) meent dat alle vragen en besluiten in het PMG terugkomen, zoals ook is beschreven in het antwoord op zijn technische vraag daarover.

De heer **Loggen** (ged.) beaamt dit.

De heer **Rook** (D66) constateert dat de informatiestroom naar PS daarmee is afgedekt.

De heer **Loggen** (ged.) geeft aan dat er een jaarlijks uitvoeringsprogramma komt. De provincie is niet de enige financier van dit project. Ze staat aan de lat voor de provinciale belangen en doelen, maar deelt in de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de andere doelstellingen. Hiervoor wordt meervoudige financiering ingezet. Als een andere partij afhaakt, houdt het op. De Oostelijke Vechtplassen is een zeer kansrijk gebied, dus gedeputeerde hoopt dat het akkoord nu van de grond komt. Het is een heel goede basis om het gebied te verbeteren. Hij herhaalt dat nooit iedereen volledig tevreden zal zijn met de uitkomst, maar benadrukt dat alle partijen serieus worden genomen, ook de bewoners. Zij wonen in een mooi gebied dat ze graag willen behouden. Ook zij zien echter dat er iets moet gebeuren. De overheid heeft de brede verantwoordelijkheid om alle belangen mee te wegen.

De heer **Van der Sluijs** (PVV) vraagt gedeputeerde om de nieuwe optie een eerlijke kans te geven en of bij uit de MER gebleken gelijke geschiktheid de mening van de omwonenden de doorslaggevende factor kan zijn.

De heer **Loggen** (ged.) benadrukt dat niet alle partijen gehoord zijn in de commissie en dat bij een dilemma alle partijen aan tafel komen om het te bespreken. GS willen iedereen fair behandelen en betrokken houden.

De heer **Van der Sluijs** (PVV) vraagt of GS bij gelijke geschiktheid het alternatief bespreken met alle stakeholders.

De heer **Loggen** (ged.) bevestigt dit. De MER-procedure beoordeelt alle varianten en GS committeren zich aan de uitkomst. Er is een gezamenlijk communicatieplan in de maak. De provincie heeft daarnaast uiteraard een eigen verantwoordelijkheid om te communiceren over ontwikkelingen. De Ster van Loosdrecht is onderdeel van dit plan. De bagger die wordt gebruikt is gebiedseigen bagger en brengt geen extra risico's met zich mee. Het legakkerherstel is een wens uit het gebied. Hiermee gebruiken partijen de bagger op innovatieve en effectieve wijze. Volgens de cijfers zijn er te veel ganzen in het gebied, vandaar de beslissing om ze te verjagen. Gedeputeerde zal het signaal van de PvdD over exoot cabomba meenemen. Het fonteinkruid heeft in het Markermeer een belangrijke functie, maar leidt soms tot onveilige situaties die maatregelen vergen. De provincie investeert veel geld in natuur, herstel en ecologische maatregelen. Dit kan alleen als het gebied toegankelijk is voor gebruikers, anders verliest de provincie het draagvlak van de belastingbetaler.

TWEEDE TERMIJN

De heer **Rook** (D66) weet uit het antwoord op zijn technische vraag dat ook andere partijen de cabombabestrijding financieren, maar ziet dit niet in de stukken.

De heer **Loggen** (ged.) legt uit dat de provincie maximaal €500.000 bijdraagt. Andere partijen bezien nu wat zij willen bijdragen. Als de gemeente Wijdmeren het van belang vindt dat er iets gebeurt, moet ook zij een bijdrage leveren.

De heer **Van Liere** (PvdD) merkt op dat GS en de PvdD het soms eens zijn over concrete maatregelen, maar soms ook een heel andere visie hebben. Natuur hoeft niet altijd toegankelijk te zijn, natuur is ook beschermwaardig om haar eigen waarde. Hij pleit ervoor om ontwikkelingen als veel ganzen of veel cabomba te durven loslaten om de natuur haar eigen dynamiek te gunnen.

745 De heer **Papineau Salm** (PvdA) weet dat de cabomba in de zomer de vaart echt belemmert.

De heer **Van Liere** (PvdD) herhaalt dat hij een heel andere visie op natuur heeft. Soms neemt de natuur een wending die de recreant niet prettig vindt.

750 Mevrouw **Rommel** (VVD) is het niet eens met de PvdD. Natuur in Nederland is niet natuurlijk en als planten geen natuurlijke vijand hebben, moet bestrijding volgen als men er last van heeft.

De **voorzitter** rondt de bespreking van het *Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen* voor dit moment af.

755

8. Rondvraag gedeputeerde Loggen en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

De **voorzitter** begrijpt dat de vijf rondvragen van mevrouw Weemhoff niet bij iedereen bekend zijn en stelt voor deze schriftelijk af te doen. Mevrouw **Weemhoff** (D66) ging daar al van uit.

760 De heer **Loggen** (ged.) zegt toe de vragen zo snel mogelijk per mail te beantwoorden in afschrift aan de commissie.

9. A-agenda Milieu

9a. Luchtvaart: Voordracht Wijziging luchthavenbesluit Middenmeer

765 De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking. De vooraf gestelde vragen van 50plus, GroenLinks, PvdD en D66 zijn beantwoord.

EERSTE TERMIJN

770 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vraagt of er een toename is van het aantal decibels en de hoeveelheid ultrafijnstof. Als gedeputeerde kan garanderen dat dit niet het geval is, kan de PvdD instemmen met de voordracht.

775 De heren **Struben** (D66), **Bouberg Wilson** (ONH), **De Kam** (CDA) en **Klein** (CU/SGP) en mevrouw **Jellema** (PvdA) en mevrouw **Rommel** (VVD) geven aan dat de voordracht als hamerstuk kan worden doorgeleid naar PS.

780 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) heeft naar aanleiding van de antwoorden op de technische vragen nieuwe vragen. Het gebied wordt uitgebreid met inpassing van de geluidshinder, maar geluidsoverlast houdt niet op bij het einde van de landingsbaan. Ze vraagt waarom het aantal toegestane vliegbewegingen met 15.000 zo hoog is en of deze puur recreatief zijn. In 2015 waren er 1.500 vliegbewegingen en in 2016 iets meer dan 3.000. De aankondiging is nu dat het aantal vluchten wordt teruggebracht van 15.000 naar 14.750. De berekening in de voordracht klopt niet, omdat er sprake is van groei en van veel minder dan 15.000 vluchten. Het terugbrengen van het aantal vluchten op papier heeft geen effect op de huidige en te verwachten overlast. Bovendien is de nieuwe vliegtuigen zwaarder en veroorzaakt meer overlast. Er zijn 2.700 bewegingen in die nieuwe categorie. Ze vraagt waarop GS baseren dat er geen extra overlast zal zijn.

790 Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt waarop de rekenmethode voor geluid en uitstoot is gebaseerd. De vergelijking met Schiphol laat zich gemakkelijk maken. Daar moeten omwonenden een contract tekenen en hier wordt de contour uitgebreid.

795 De heer **Tekin** (ged.) heeft getracht antwoord te geven op de schriftelijke vraag van de PvdD. Het zijn inderdaad iets zwaardere toestellen, maar ze vallen nog steeds in de laagste categorie geluidbelasting. Dit geldt ook voor de uitstoot van ultrafijnstof. De provincie doet op Schiphol met het RIVM en andere partijen meerjarig onderzoek naar ultrafijnstof. Gedeputeerde wil de conclusies daarvan afwachten.

800 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) leest in het antwoord dat GS geen noemenswaardige veranderingen verwachten, maar krijgt geen concreet antwoord. Als er in de nieuwe regeling inderdaad duizenden vluchten meer komen, maakt de PvdD zich nog meer zorgen over de uitstoot.

De heer **Tekin** (ged.) verduidelijkt dat de regeling van 15.000 naar 14.750 gaat, maar dat deze ruimte niet ieder jaar wordt gebruikt. De berekening is nu op basis van 14.750 vliegbewegingen.

805

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) meent dat GS niet kunnen zeggen dat er geen noemenswaardige toename van de uitstoot wordt verwacht.

810

De heer **Tekin** (ged.) herhaalt dat de berekening op basis van 14.750 bewegingen is.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) verwacht dat er meer ultrafijnstof vrijkomt dan nu het geval is.

815

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) meent dat de daadwerkelijke uitstoot enorm zal toenemen en vraagt of gedeputeerde het gevoel deelt dat de uitstoot toeneemt ten opzichte van de werkelijke situatie, niet ten opzichte van de berekening.

820

De heer **Tekin** (ged.) wil met de discussie wachten tot de uitkomsten van de MER over Schiphol beschikbaar zijn. De situatie is nu onduidelijk. Er liggen uiteraard wel berekeningen ten grondslag aan het uitbreiden van de contour. Hij stelt voor de discussie te voeren als de MER-resultaten over Schiphol beschikbaar zijn. Alle berekeningen moeten dan ook duidelijk zijn.

TWEDE TERMIJN

Mevrouw **Alberts** (SP) meent dat dit besluit dan ook moet wachten op de komende discussie.

825

De heer **Tekin** (ged.) geeft aan dat dit besluit minder ingewikkeld is dan dat over Schiphol of Lelystad. Hij raadt PS aan deze discussie te voeren als het dossier Schiphol op de agenda komt.

830

De **voorzitter** concludeert dat de *Voordracht Wijziging luchthavenbesluit Middenmeer* met het verslag van deze vergadering wordt doorgeleid naar PS van 18 december 2017.

9b. Milieu: Voordracht voor zienswijze begrotingswijziging 2018 en Resultaatbestemming 2016 Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking. De technische vragen van 50PLUS zijn beantwoord.

835

COMMISSIEBEHANDELING

De heer **Struben** (D66) is blij met de verhelderende toelichting.

840

De **voorzitter** concludeert dat de *Voordracht voor zienswijze begrotingswijziging 2018 en Resultaatbestemming 2016 Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek* als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS van 18 december 2017.

10. B-agenda Milieu

845

10a. Ruimte/Milieu: Brief van de heer Weidema, Het milieu in de IJmond - Roetuitstoot scheepvaart en industrie

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft GroenLinks het woord voor een toelichting.

TOELICHTING

850

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) is blij dat luchtkwaliteit vaak op de agenda van de commissie staat, omdat de provincie met haar besluiten veel vraagt van de bewoners. De heer Weidema maakt duidelijk waaraan bewoners hun gezondheid blootstellen. Ze vraagt hoe de provincie kan zorgen dat iedereen in de IJmond gezonder kan leven.

COMMISSIEBEHANDELING

855

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) is bezorgd over het feit dat roetuitstoot door de nieuwe sluis een groot probleem is in de regio IJmond en vraagt of de provincie maatregelen kan treffen tegen de roetuitstoot door de scheepvaart.

860

De heer **Struben** (D66) betreurt het dat de scheepvaart buiten de Parijsafspraken valt. Er zijn technische mogelijkheden om andere brandstof te gebruiken, maar dit hangt van EU- en rijksregelgeving af. Hij vraagt wat de provincie en de OD kunnen doen om deze overgang te stimuleren.

865

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) weet dat er een grote belasting is voor het IJmondgebied. Er zijn geen duidelijke aanwijzingen voor nadelige gezondheidseffecten door de basismetaalindustrie, maar de gemeten concentratie zit wel in de buurt van de grenswaarde. Er zijn verschillende onderzoeken

aangekondigd over gezondheidseffecten. De heer Weidema schrijft dat een aantal aspecten daarin niet worden meegenomen, zoals de teruggang in het aantal arbeidsplaatsen en het verhuisgedrag. De heer Bouberg Wilson vraagt of deze aspecten van belang zijn bij het trekken van conclusies en of ze worden meegenomen in de komende rapportages.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) sluit zich aan bij het betoog van D66.

De heer **De Kam** (CDA) is blij dat de brief is geagendeerd, want de luchtkwaliteit is een belangrijke verantwoordelijkheid van de provincie. Hoewel de luchtkwaliteit in de IJmond voldoet aan de Europese eisen is deze niet de beste van Nederland. De normen voor luchtkwaliteit moeten op Europees niveau worden vastgelegd. De informatievoorziening kan effectiever en concreter. Een Milieudialoog bereikt niet alle mensen die zich zorgen maken. Het CDA pleit daarom voor een permanent communicatieprogramma over luchtkwaliteit in de IJmond. De heer De Kam vraagt of de huidige meetinformatie voldoende inzicht geeft in de lokale luchtkwaliteit en vraagt naar mogelijkheden om deze te verbeteren.

Mevrouw **Rommel** (VVD) kent de zorgelijke situatie in de IJmond en vraagt of GS de commissie kunnen informeren over hetgeen de provincie al doet.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) heeft geen aanvullende opmerkingen en stelt agendering zeer op prijs.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) roept GS op te verkennen wat de provincie kan doen, analoog aan de inzet bij varend ontgassen.

De heer **Klein** (CU/SGP) weet dat er positieve ontwikkelingen zijn op dit belangrijke dossier, bijvoorbeeld de reductie van zwaveluitstoot in kustgebieden. Het is goed dat er steeds meer aandacht voor roet en fijnstof komt, maar een wereldwijd verbod op bunkerolie is nog niet in zicht. Hij vraagt of de bepaling over het beperken van de roetuitstoot in de verordening van Havenbedrijf Amsterdam (HBA) geldt voor het gehele NZKG.

Mevrouw **Alberts** (SP) wil bezien wat Noord-Holland kan en of de ideeën van de haven van Amsterdam kunnen worden overgenomen.

De heer **Tekin** (ged.) refereert aan de nuttige bijeenkomst op 1 november. Er zijn twee ontwikkelingen op dit dossier die provincie niet in de hand heeft: een wereldwijd level playing field en de ontwikkeling van de olieprijs. De provincie is hierin geen speler, zoals bij varend ontgassen en als de olieprijs hoog is, is er toename in de ontwikkeling van alternatieve brandstoffen. Daaraan kan de provincie wel bijdragen, onder andere door het organiseren van stakeholderbijeenkomsten. Het is in dit dossier moeilijk om een eigen weg te kiezen. Gedeputeerde overlegt hierover in IPO-verband en met de minister, maar het is heel ingewikkeld om hierover op Europees of wereldniveau afspraken te maken.

Het HBA past de havenverordening aan. Rotterdam werkt met een milieuzone. Wellicht passen deze initiatieven ook in Noord-Holland. **Hij gaat na hoever het werkterrein van de verordening van het HBA strekt.**

Gedeputeerde vindt het terecht dat de heer Weidema aandacht vraagt voor de situatie in de IJmond. Het leefbaarheidsonderzoek NZKG is ook besproken bij de Milieudialoog IJmond. De GGD IJmond komt eind van dit jaar met het tweede grote GGD-rapport. Het RIVM komt ook met een vervolgonderzoek, met een rapportage begin 2018. Deze rapporten worden in februari geagendeerd voor een Milieudialoog.

De heer **De Kam** (CDA) vraagt of GS kunnen zorgen voor publiekscommunicatie, breder dan de Milieudialoog.

De heer **Tekin** (ged.) legt uit dat de Milieudialoog een nieuwe vorm krijgt en dat PS van harte welkom zijn. **GS besteden indien nodig in de media aandacht aan de rapporten van de GGD en het RIVM.**

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt gedeputeerde aandacht te besteden aan de bezorgdheid van bewoners over hun gezondheid.

De heer **Struben** (D66) doet de suggestie de resultaten van de Milieudialoog te bespreken in de commissie.

De heer **Tekin** (ged.) weet dat partijen in de regio elkaar en bewoners actief informeren. Hij beaamt dat deze communicatie duidelijk en begrijpelijk moet zijn.

De **voorzitter** rondt de bespreking van de *Brief van de heer Weidema, Het milieu in de IJmond - Roetuitstoot scheepvaart en industrie af.*

935 **11. Rondvraag gedeputeerde Tekin en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa**

De heer **Tekin** (ged.) stelt voor om de directeur van RUD Noord-Holland Noord uit te nodigen voor een update over de extra ICT-investering bij RUD Noord-Holland Noord. De politiek bestuurlijke discussie voeren PS uiteraard met GS.

940 De commissie stemt hiermee in.

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of volledige asbestsanering kan plaatsvinden in Binnenhaven 4 van de Van Ewijcksluis.

945 De **voorzitter** vraagt commissieleden om dit soort vragen vooraf door te geven, zodat gedeputeerde zich kan voorbereiden.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) vraagt of PS het rapport over veenweidegebieden van de gemeente Amsterdam en een brief over een mogelijke provinciale regierol in de veenweidegebieden van voor de zomer alsnog kunnen ontvangen. Ook vraagt ze of het klopt dat de provincie geen extra geld ter beschikking stelt voor weidevogels terwijl de situatie nijpend is en of GS PS kunnen informeren over de bomkap voor een hockeyveld in Zaandam, naast NNN-gebied.

Mevrouw **Rommel** (VVD) heeft namens mevrouw Van Langen vier gedetailleerde vragen over vraag 15b, 15d, 15g en 15k.

955 De **voorzitter** herhaalt dat dit soort vrij technische of ingewikkelde vragen vooraf moeten worden ingediend, omdat deze niet direct te beantwoorden zijn.

Mevrouw **Rommel** (VVD) geeft aan dat de vragen schriftelijk kunnen worden beantwoord.

960 Mevrouw **Weemhoff** (D66) vraagt naar aanleiding van C-agendapunt 16d, de geluidschermen bij Hilversum, hoe GS het initiatief van de actievoerders steunen. Naar aanleiding van het antwoord van GS dat de verantwoordelijkheid bij sanering van woningen met een hoge geluidsbelasting langs rijkswegen bij het Rijk ligt, vraagt ze welke signalen GS doorgeven over de effecten op de gezondheid van burgers. In de Tweede Kamer ligt het voorstel voor om het Meerjarenprogramma Geluidssanering budgetgestuurd te maken. Dit heeft gevolgen voor de keuzes in sanering, hetgeen de leefbaarheid in de betreffende wijken beïnvloedt. De provincie moet de Tweede Kamer wijzen op deze effecten.

970 De heer **Tekin** (ged.) gaat na wat de situatie rond de asbestsanering in de Van Ewijcksluis is. Hij stuurt de briefwisseling met de gemeente Amsterdam over de veenweidegebieden aan PS toe. De provincie steekt veel eigen middelen in de SNL en de bomkap in Zaandam is een gemeentelijke bevoegdheid.

Hij beantwoordt de vragen van de VVD schriftelijk.

975 Gedeputeerde licht toe welke acties GS hebben ontplooid inzake de geluidsschermen langs de A1 en de A27. Rijkswaterstaat heeft inmiddels aangegeven dat de provincie en de omwonenden beter geïnformeerd hadden kunnen worden gedurende het project, dat al vanaf 2010 loopt. Er zijn nu omgevingsmanagers aangesteld. Rijkswaterstaat is echter de uitvoerder van de werkzaamheden. Wijzigingen kunnen alleen door de minister of de Kamer worden aangebracht. Op 11 december wordt een petitie aangeboden aan de minister. Gedeputeerde zal het signaal geven dat hij hoopt dat er wordt geluisterd naar de bewoners, maar heeft geen invloed op de uitkomst van de besluitvorming. Hij benadrukt dat het al dan niet plaatsen van geluidschermen onder andere is gebaseerd op normen voor het aantal woningen en dat er straks stil asfalt ligt. Na oplevering in juni 2019 moet blijken wat de effecten zijn.

985 Mevrouw **Weemhoff** (D66) ziet dat gedurende het proces de spelregels zijn veranderd, omdat het programma nu budgetgestuurd is waardoor wijken in een andere categorie vallen en niet meer in aanmerking komen voor bronmaatregelen. Ze wil de Tweede Kamer meegeven dat dit oneerlijk is, zeker bij de toegenomen verkeersdruk op de verbrede A1 en A27.

990 De heer **Tekin** (ged.) geeft dit signaal door en roept alle commissieleden op om dit ook te doen.

De **voorzitter** deelt een overzicht uit van een ondernemingsverkenning van de Greenport Aalsmeer. De volgende vergadering van de commissie NLWM is op 29 januari 2018. Dan staat in ieder geval een voorstel voor een meerdaagse excursie op de agenda.

- 995 De heer **Tekin** (ged.) meldt dat hij in gesprek is over de Schoorlse Duinen en daar in januari meer informatie over heeft.
Voorts is hij op 17 november met de OD en de GGD bij familie MacDonald van Manage Rusthof geweest. Het terrein ligt er goed bij. Hij verwacht binnenkort een brief van de GGD en doet zijn best om de beeldvorming over de manege in positieve zin te veranderen. De totale kosten op dit dossier
- 1000 bedragen ongeveer €650.000, exclusief ambtelijke bijstand en btw, waarvan €375.000 door het Hoogheemraadschap Rijnland is betaald. Te zijner tijd ontvangen PS een gedetailleerd overzicht. Gedeputeerde heeft vorige week gesproken met de heer Zeilmaker over de stankoverlast bij HVC/Afvalzorg in Medemblik. De OD NKZG gaat hierover en heeft verzocht om een onafhankelijk onderzoek. Dit wordt in januari gedaan. Indien daar aanleiding voor is, komt gedeputeerde bij PS terug. Het dossier heeft zijn aandacht.
- 1005 Voorts meldt gedeputeerde dat de heer Evers een voorverkenning doet voor het onderzoek naar agrarisch natuurbeheer binnen NNN. Meer nieuws volgt met de opdrachtformulering die via GS loopt. GS ontvingen vandaag het jaarverslag van Landschap Noord-Holland. Gedeputeerde heeft toegezegd de commissie begin 2018 te informeren over het vlakdekkende onderzoek naar weidevogels. Hij
- 1010 stelt voor voorafgaand aan de januarivergadering een technische briefing te organiseren over de stand van zaken en de rol van de provincie hierin.
De commissie stemt hiermee in.
- 12. Sluiting**
- 1015 De **voorzitter** sluit de vergadering om 16.50 uur.